

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत वैयक्तिक लाभार्थ्याच्या सलग शेतावर, शेताच्या बांधावर व पडीक जमिनीवर अमृत महोत्सवी फळझाड / वृक्ष लागवड व फूलपिक लागवड कार्यक्रम राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग (रोहयो प्रभाग)

शासन शुद्धिपत्रक क्र. फळबाग- २०२२/ प्र.क्र.४४ / मग्रारो - ५

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२

दिनांक : १५ जुलै, २०२२

वाचा-

शासन निर्णय क्र. फळबाग-२०२१/ प्र.क्र.६३ / मग्रारो - ५ दि.३० मार्च, २०२२

शुद्धिपत्रक -

विभागाच्या दिनांक ३० मार्च, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत वैयक्तिक लाभार्थ्याच्या सलग शेतावर, शेताच्या बांधावर व पडीक जमिनीवर अमृत महोत्सवी फळझाड / वृक्ष लागवड व फूलपिक लागवड कार्यक्रम राबविण्याबाबत निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

२. सदर शासननिर्णयामध्ये खालील प्रमाणे बदल करण्यात येत आहे.

१] (पृष्ठ क्र. ५) मुद्दा क्र. ८ - फळबाग / वृक्ष / फूलपिक लागवडीसाठी तांत्रिक मार्गदर्शन व सनियंत्रण

अ.क्र	विभाग	विभागस्तर
१	कृषी विभाग ग्रामपंचायत व पंचायत समिती	सहसंचालक, फलोत्पादन

च्या ऐवजी

अ.क्र	विभाग	विभागस्तर
१	कृषी विभाग ग्रामपंचायत व पंचायत समिती	विभागीय कृषि सहसंचालक,

असे वाचावे.

२] (पृष्ठ क्र. ५) मुद्दा क्र. ९.१) तांत्रिक मंजुरीचे अधिकार, प्रशासकीय मंजुरीचे अधिकार तसेच वैयक्तिक लाभार्थ्याच्या शेतावर राबविण्यात येणाऱ्या फळबाग लागवड, फुलपिक लागवड, सामाजीक वनीकरणामार्फत वृक्ष लागवड कार्यक्रम, नाडेप कंपोस्टिंग, व्हर्मिकंपोस्टिंग, शेततळे व

शासकीय रोपवाटीकेच्या कामाबाबतचे हजेरीपत्रक निर्गमित करणे, भरणे, पारीत करणे आणि कुशल /अकुशल बाबींचे देयके प्रदान करण्याचे अधिकार याआधी सारखेच राहील.

च्या ऐवजी

९.१) वैयक्तिक लाभार्थ्याच्या शेतावर राबविण्यात येणाऱ्या फळबाग लागवड, फुलपिक लागवड, सामाजिक वनीकरणामार्फत वृक्ष लागवड कार्यक्रम, नाडेप कंपोस्टींग, व्हर्मी कंपोस्टींग, शेततळे व शासकीय रोपवाटीकेच्या कामाबाबतचे हजेरीपत्रक निर्गमित करणे, भरणे, पारीत करणे आणि कुशल /अकुशल बाबींचे देयके प्रदान करण्याचे अधिकार याआधी सारखेच राहील.

असे वाचावे.

३] (पृष्ठ क्र. ५) मुद्दा क्र.९ मध्ये पुढीलप्रमाणे उपमुद्दा ९.४ नव्याने समाविष्ट करण्यात येत आहे.

(९.४) दिनांक २९ सप्टेंबर, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये सामाजिक वनीकरणासाठी छाननी समितीची मंजूरी आवश्यक आहे. वैयक्तिक लाभार्थ्याच्या फळबाग लागवड / वृक्ष लागवड / फुलपिक लागवड प्रकरणासाठी छाननी समितीच्या मंजूरीची आवश्यकता नाही.

४] (पृष्ठ क्र. ५) मुद्दा क्र.९ मध्ये पुढीलप्रमाणे उपमुद्दा ९.५ नव्याने समाविष्ट करण्यात येत आहे.

(९.५) फळबाग लागवड / वृक्ष लागवड/ फुलपिक लागवड बाबत मंजूर केलेल्या प्रकरणाबाबत शासन / आयुक्त (नरेगा) / विभागीय आयुक्त यांच्यामार्फत तपासणी करण्यात येईल.

५] (पृष्ठ क्र. ६) मुद्दा क्र. १३ - कलमा / रोपांचा पुरवठा

१३.२ कृषि विद्यापिठांच्या रोपवाटिका -

च्या ऐवजी

१३.२ कृषि विद्यापिठांच्या रोपवाटिका - कृषि विभागाच्या रोपवाटीका खाजगी शासन मान्यता प्राप्त (पंजीकृत) रोपवाटीका, सामाजिक वनीकरण विभाग किंवा अन्य शासकिय विभाग रोपवाटीकांवर फळरोपे/ फुलरोपे / औषधे वनस्पती तसेच मसाला पिके यांची रोपे उपलब्ध नसल्यास लाभार्थीने स्वःच्या जबाबदारीवर खरेदी करून मंडळ कृषी अधिकारी यांनी बिले प्रमाणीत करावीत, त्यासाठी मंजूर दराप्रमाणे अनुदान देय राहील.

असे वाचावे.

६] (पृष्ठ क्र. ८) मुद्दा क्र. १८ इतर संकिर्ण बाबी अंतर्गत उपलब्ध अनुदान / खर्च :-

परिच्छेद क्र. ३ : अशाप्रकारे अनुज्ञेय होणारे अनुदान वर्षाच्या शेवटी आयुक्त मनरेगा द्वारे गणना करण्यात येईल व पुढील वर्षी टप्प्या टप्प्याने फलोत्पादन आयुक्तास release करण्यात येईल. अशा प्रकारे प्राप्त अनुदानाचे न्याय्य पद्धतीने वाटप करण्याची जबाबदारी फलोत्पादन आयुक्तांची राहील.

वाटप करताना अधिक कामगिरी बजावणाच्या ग्रामपंचायतीत कार्य करणाच्या कर्मचाऱ्यांपर्यंत अनुदान पोहोचेल याची खबरदारी फलोत्पादन आयुक्तांनी घ्यावी.

च्या ऐवजी

अशाप्रकारे अनुज्ञेय होणारे अनुदान वर्षाच्या शेवटी आयुक्त मनरेगा द्वारे गणना करण्यात येईल व पुढील वर्षी टप्प्या टप्प्याने कृषी आयुक्तास release करण्यात येईल. अशा प्रकारे प्राप्त अनुदानाचे न्याय्य पद्धतीने वाटप करण्याची जबाबदारी कृषी आयुक्तांची राहील. वाटप करताना अधिक कामगिरी बजावणाच्या ग्रामपंचायतीत कार्य करणाच्या कर्मचाऱ्यांपर्यंत अनुदान पोहोचेल याची खबरदारी कृषी आयुक्तांनी घ्यावी.

असे वाचावे.

३. सदर शासन शुद्धिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक 202207151255117616 असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नंद कुमार)
अपर मुख्य सचिव (रोहयो)

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
४. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मुख्य सचिवांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
६. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय मुंबई
७. संचालक,अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
८. महासंचालक,माहीती व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई
९. सर्व विभागीय आयुक्त,
- १०.आयुक्त, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना, नागपूर
- ११.सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
- १२.सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद
- १३.प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर
- १४.आयुक्त (कृषि) महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १५.संचालक, फलोत्पादन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १६.महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर
- १७.महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा परिक्षा) मुंबई/नागपूर

- १८. सर्व उप सचिव/ अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी नियोजन विभाग (रोहयो)
- १९. सर्व उपजिल्हाधिकारी (रोहयो)
- २०. सर्व जिल्हा अधिकारी कृषि अधिकारी
- २१. निवड नस्ती रोहयो-५